

ЕКОНОМІЧНИЙ ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ 2018 РОКУ НА ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ДОБРОБУТУ УКРАЇНИ

Сучасні умови економічного розвитку країни передбачають планування та прогнозування макроекономічних показників, а саме доходи та витрати державного бюджету на майбутній період з урахуванням законодавчих змін та реформування соціально-економічної політики держави. Покращення та регулювання фінансових показників добробуту в Україні здійснюється безпосередньо через державний бюджет.

Вплив державного бюджету на соціально-економічну систему країни являє собою складне й динамічне утворення, яке охоплює безліч процесів виробництва, обміну, розподілу, перерозподілу та споживання матеріальних та інших благ. В цих процесах між макропоказниками та державним бюджетом існують певні зв'язки, виявлення й аналіз яких необхідний для підвищення рівня якості управління соціально-економічним розвитком країни.

Взаємозв'язок державного бюджету з економікою країни визначається прямопливним характером. Бюджет держави завжди був важливим інструментом макроекономічного регулювання, який має вплив на розвиток економіки та соціальної сфери.

Пріоритетами Державного бюджету-2018 року визначили: зростання національної економіки та підвищення доходів населення, посилення обороноздатності країни, підтримку аграрного сектору та будівництва доріг, децентралізацію та енергоефективність, розвиток людського капіталу: освіти, науки, медицини, культури.

Зростання реального ВВП – 3% при інфляції – на рівні 9%. Номінальний ВВП – 3 322,2 млрд грн; індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) – 109%; індекс цін виробників (грудень до грудня попереднього року) – 110,3%; рівень безробіття населення віком 15-70 років – 9,1%.

Доходи бюджету – 913,6 млрд грн (на 142,3 млрд грн (18,5%) більше порівняно із [бюджетом-2017](#)), видатки – 988,6 млрд грн (на 147,2 млрд грн (17,5%) більше порівняно із 2017). При цьому дефіцит бюджету складає 81,8 млрд грн (2,4% ВВП), а держборг – 1999,3 млрд грн (60% ВВП проти 63% у 2017).

Передбачено підвищення мінімальної заробітної плати, з 1 січня її розмір буде 3 723 грн, а після 1-го кварталу можливе і ще більше підвищення. Обсяг видатків, що буде спрямований Пенсійному фонду України – 139,3 млрд грн. Прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць з 1 січня – 1 700 грн; з 1 липня – 1 777 грн, з 1 грудня – 1 853 грн. В цілому прожитковий мінімум зростає на 9%.

Загальний обсяг субвенції з державного бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства і дітям-інвалідам та допомоги на догляд за інвалідом I чи II групи складає 59,9 млрд грн (на 6 млрд грн більше за показник минулого року). А для надання допомоги в оплаті за житлово-комунальні послуги, придбання твердого палива та скрапленого газу передбачено субвенції з держбюджету місцевим бюджетам: 71 млрд грн на "комуналку" та 2,7 млрд грн на тверде паливо та скраплений газ.

На централізоване придбання медикаментів та лікувального харчування 5,9 млрд грн з держбюджету передбачено, ще 1 млрд – субвенції місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань, а на 150 млн субвенції забезпечать кожна область ангиографічним обладнанням.

У 6,7 млрд обійдеться підвищення заробітної плати педагогічним працівникам, 900 млн піде на здобуття повної загальної середньої освіти у навчальних закладах I-II рівнів акредитації, 386,6 млн – для підвищення кваліфікації вчителів початкових класів. На 119,6 млн забезпечать підготовку кадрів у професійно-технічних навчальних закладах за професіями загальнодержавного значення. 100 млн передбачено для модернізації та оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів, а 1 мільярд – для модернізації початкової школи. На 3,6 млрд виплатять академічних стипендій, і 373,3 млн передбачені на придбання підручників для учнів перших класів. Ще 925,7 бюджетних мільйонів – це виплата державної соціальної допомоги за принципом "гроші ходять за дитиною", оплата послуг зі здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

Обсяг фінансового ресурсу місцевих бюджетів складе 556,1 млрд, що на 73 млрд грн (15,1%) більше в порівнянні з 2017 роком. Доходи місцевих бюджетів складуть 253,1 млрд, що на 46,1 млрд грн (22,3%) більше, ніж у 2017 році. Додатково держава надасть місцевим бюджетам: 5 млрд субвенцій на здійснення заходів щодо соціально- економічного розвитку окремих територій, 1,9 млрд субвенцій на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, і ще 6 млрд – в Державний фонд регіонального розвитку.

Необхідно враховувати й зворотній зв'язок, який полягає в тому, щоб відповідно поєднати систему оподаткування з моделлю макроекономічного регулювання, орієнтуючись на соціально-економічне становище країни та принципи функціонування національної податкової системи.

Розмір видаткової частини змінюється під впливом різних макроекономічних параметрів, але найбільшого впливу завдає кон'юнктура, яка складається з надходженнями до бюджету. Отже, в залежності від доходів бюджету формується й видаткова частина.

Вплив державного бюджету на економіку країни потрібно розглядати з двох сторін: якісна сторона – встановлення пропорцій розподілу валового внутрішнього продукту та застосування різноманітних інструментів цього розподілу та кількісна сторона – надання (ненадання) грошових коштів і в якому розмірі; встановлення фінансового забезпечення певних потреб. На перше місце в процесі створення належних темпів економічного зростання постає питання проведення різноманітних заходів стабілізаційної політики держави, метою якої є збільшення рівня ВВП країни.